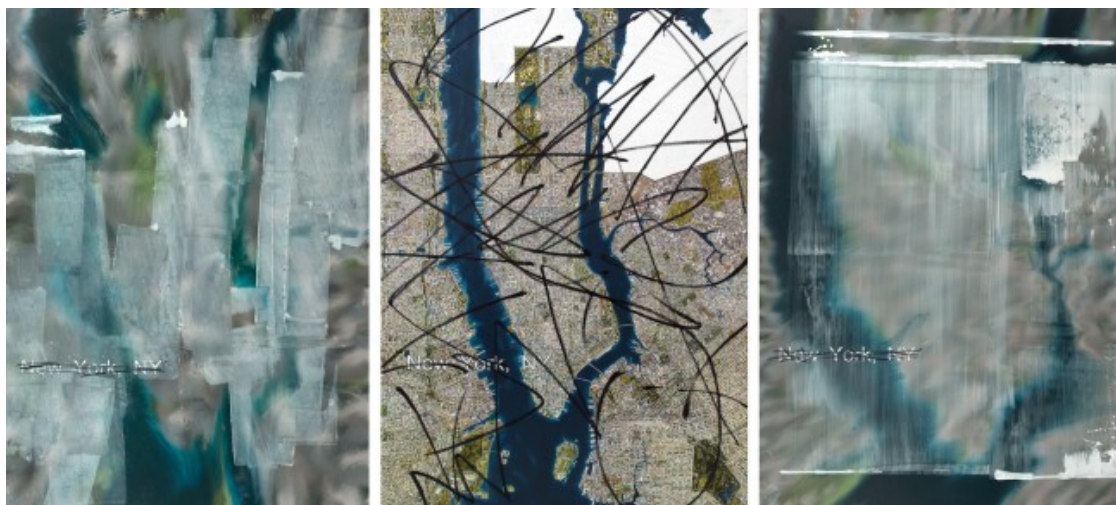

Jorge R. Pombo: «Aquest no és un país per a pintors»

L'artista exposa la seva obra al museu Can Framis de la Fundació Vila Casas

New York

Després que tot just s'acaba de tancar l'exposició de les seves variacions de Tintoretto a la galeria Artur Ramon, el pintor Jorge R. Pombo (<http://www.fundaciovilacasas.com/ca/exposicio/viatge-a-lessencia-de-la-pintura>) (Barcelona, 1973) encadena una nova mostra a la seva ciutat natal, al museu Can Framis de la Fundació Vila Casas (<http://www.fundaciovilacasas.com/ca/exposicio/viatge-a-lessencia-de-la-pintura>), amb 25 pintures que sintetitzen el seu treball des del 2004, basat en les variacions d'obres de mestres antics, els mapes i les visions de ciutats. Malgrat que a primera vista pugui semblar que incorpora fotografia, serigrafia i gravats a les seves obres, l'oli, i només de vegades el carbó, és l'única tècnica que utilitza aquest artista, que va optar per la pintura de manera molt pura des de principis de la seva carrera.

Així, malgrat que en algunes obres la precisió del que veiem a la tela és gairebé fotogràfica, no us enganyeu, tot és pintura, fins i tot en els detallats mapes copiats de Google Earth d'Istanbul i Nova York que es poden veure a la mostra. Explica que va estar un any i mig per pintar el mapa de la ciutat americana, on va residir un temps, com es pot veure en el tríptic sobre la gran urbs inclòs a l'exposició. «Ja sé que el virtuosisme està mal vist -reconeix en una entrevista a Catorze-, i més aquí. Avui dia, aquest no és un país per a pintors i es dona molt poc suport a la pintura. En general, no es creu en l'art objectual».

Sant Jeroni

Però a Pombo li és ben bé igual anar a contracorrent, diu. Defineix la seva obra com un «continu joc de contraris». És cert que d'entrada l'ambigüitat pot sorprendre l'espectador: pintura o fotografia? Figuració o abstracció? Classicisme o modernitat? Sempre treballant amb sèries, Pombo, a més de la seva obsessió amb els mapes i els plànols de ciutats, sempre té present els grans mestres antics de la pintura. En aquesta exposició s'inclouen obres relacionades amb l'emblemàtica pintura de Delacroix, *La llibertat guiant al poble*; amb el Sant Jeroni de Caravaggio, del Museu de Montserrat (l'única obra del mestre italià que hi ha a Catalunya); i *La Pietat dels captaires*, de Guido Reni. En una còpia d'aquesta última obra li afegeix una còpia gràfica d'una advertència molt recurrent als carrers de Nova York, *Post no Bills (No enganxeu publicitat)*. «És un joc de contraris, de nou. Un símbol del bon gust, el quadre de Reni, contraposat a un grafisme sense cap connotació intel·lectual», assegura. La incorporació d'aquests elements tan diversos sol tenir un component atzarós en la seva obra, sense que intervinguin raons intel·lectuals de cap mena. «M'ho trobo, m'agrada i ho pinto, simplement. Això és molt típic de la pintura americana. Diuen que a Basquiat li agradava pintar amb la tele encesa, sobretot dibuixos animats, que li feien companyia. De vegades girava el cap, veia un ninot determinat i l'afegia». De la mateixa manera, Pombo també deixa que es vegi a la tela el rastre d'un got o el cel·lo.

Reni

En aquest sentit afirma sentir-se «50 per cent pintor europeu, 50 per cent pintor americà». «A Europa la pintura americana no s'acaba d'entendre perquè es tracta molts cops d'una pintura sense paraules. Artistes com Barnett Newman, Agnes Martin o Donald Judd proposen un buit i una llibertat per a l'espectador, molt inusual en la pintura europea. En canvi, un Monet, un Bacon, són dictats. Per això m'agrada buidar les obres de tot tipus de connotació política i convertir-les en pintura d'acció. No tinc cap interès en explicar idees», explica.

Això ha fet amb la variació del quadre de Delacroix, tot un símbol de les revolucions del segle XIX, realitzada amb una tècnica curiosa: «Pinto la còpia tal qual i un cop feta, aleshores aplico dissolvents sobre la tela». L'efecte de l'esborrat provoca taques de colors, cosa que interessa especialment a Pombo perquè per a ell pintors com Tintoretto o Tiziano són bàsicament «creadors de taques de colors, mentre que el Bosch fa quadres de paraules, narratius». Aquesta tècnica l'ha aplicat també a variacions d'obres de Tintoretto, una de les quals s'està exposant ara ni més o ni menys que a l'Scuola di San Rocco de Venècia, veritable santuari de l'obra de Tintoretto, en el marc de la celebració dels 500 anys del naixement del pintor. «Quan copio els grans mestres de la pintura és un gest d'homenatge i un gest iconoclasta a la vegada. Quan repeteixo una obra ja és un posicionament i una reivindicació de la pintura com a ofici i quan després la dissolc és el gest iconoclasta de buidar-la i fer servir només la pell», rebla.

Delacroix

Però no només hi trobem homenatges als clàssics, sinó que també hi ha ressonàncies evidents a les seves teles de dos grans pintors contemporanis, tots dos alemanys, Sigmar Polke i Gerhard Richter, a l'últim dels quals confessa haver copiat obsessivament en la seva joventut, sobretot les seves magnífiques veladures. És evident que Pombo comparteix amb Richter practicar estils diferents i passar d'un altre sense complexos. «Treballo amb sèries però ho faig a la vegada. En aquest sentit no tinc cap desig d'assolir un llenguatge».

Pombo és un artista nòmada i en els últims anys ha viscut a París, Nova York i ara a Reggio Emilia. A Itàlia, a prop de l'obra dels grans mestres que tant admira, assegura sentir-se especialment bé i apart de l'exposició actual a Venècia, ha exposat també al Duomo de Milà. Li agrada fer estades llargues arreu del món, encara que només d'estar-hi 48 hores van sortir totes les obres de la sèrie d'Istanbul. «No viatjo perquè no em senti bé aquí o allà sinó perquè el món és interessantíssim». La majoria de les obres de l'exposició a Can Framis, oberta fins al 30 de gener i que ha comissariat Marie-Claire Uberquoi, no s'havien vist mai abans a Barcelona.

Anna Zaragoza

